NÁVRHY GENERÁLNEJ ADVOKÁTKY
JULIANE KOKOTT
prednesené 18. júla 2007 [1]

I — Úvod

1. Tento návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 6 ods. 1 rozhodnutia asociačnej rady EHS/Turecko č. 1/80 z 19. septembra 1980 o rozvoji asociácie (ďalej len „rozhodnutie č. 1/80“) a jeho predmetom je otázka, či osoby zamestnané ako „au pair“ a študenti, ktorí pracujú na vedľajší pracovný úväzok, patria do pôsobnosti tohto ustanovenia.

II — Právny rámec

A — *Právo Spoločenstva*

2. Dohoda o vytvorení asociácie medzi Európskym hospodárskym spoločenstvom a Tureckom (ďalej len „asociačná dohoda“) bola podpísaná v Ankare 12. septembra 1963 Tureckou republikou na jednej strane a členskými štátmi EHS a Spoločenstvom na strane druhej a bola uzavretá, schválená a potvrdená v mene Spoločenstva rozhodnutím Rady 64/732/EHS z 23. decembra 1963 [2].

3. V zmysle článku 36 Dodatkového protokolu k asociačnej dohode z 23. novembra 1970 asociačná rada stanovuje pravidlá potrebné na postupné zavedenie slobodného pohybu pracovníkov medzi členskými štátmi Spoločenstva a Tureckom v súlade so zásadami stanovenými v článku 12 asociačnej dohody.

1 — Jazyk prednesu: nemčina.

2 — Ú. v. ES 1964, 217, s. 3685; Mim. vyd. 11/011, s. 10.

4. Na základe tohto predpisu asociačná rada prijala 19. septembra 1980 rozhodnutie č. 1/80 o rozvoji asociácie [3].

5. Článok 6 ods. 1 rozhodnutia č. 1/80 znie:

„1. Turecký pracovník, ktorý patrí do legálneho trhu práce členského štátu, s výhradou ustanovení článku 7 týkajúceho sa slobodného prístupu jeho rodinných príslušníkov k zamestnaniu:

— má v tomto členskom štáte po jednom roku legálneho zamestnania právo na obnovenie svojho pracovného povolenia u toho istého zamestnávateľa, ak tento má voľné pracovné miesto,

— má v tomto členskom štáte po troch rokoch legálneho zamestnania a s výhradou prednosti poskytovanej pracovníkom členských štátov Spoločenstva právo v rámci toho istého povolania uchádzať sa u zamestnávateľa podľa svojho výberu o inú pracovnú ponuku uskutočnenú za obvyklých podmienok a zaregistrovanú na úradoch práce tohto členského štátu,

— má v tomto členskom štáte po štyroch rokoch legálneho zamestnania slobodný prístup k akejkoľvek zárobkovej činnosti podľa svojho výberu.“

B — *Vnútroštátne právo*

6. Ustanovenia týkajúce sa vstupu osôb zamestnaných ako „au pair“ a študentov sú uvedené v „House of Commons Paper“ 395 (ďalej len „HC 395“).

7. Vstup osôb zamestnaných ako „au pair“ je upravený v ustanoveniach odsekov 88 až 93 HC 395. V ustanovení odseku 88 sa miesto „au pair“ definuje ako dohoda, podľa ktorej osoba vo veku 17 až 27 rokov pricestuje do Spojeného kráľovstva na účely štúdia anglického jazyka. Na základe tohto ustanovenia osoba zamestnaná ako „au pair“ žije počas určitého obdobia ako člen anglicky hovoriacej rodiny s primeranými možnosťami štúdia a pomáha v domácnosti maximálne 5 hodín denne, za čo dostáva primeranú odmenu a dva voľné dni za týždeň.

3 — Rozhodnutie nebolo uverejnené v úradnom vestníku, ale vydal ho Úrad pre vydávanie úradných publikácií Európskych spoločenstiev: Asociačná dohoda a Protokoly EHS-Turecko, ako aj iné základné dokumenty, Luxemburg, 1992.

8. Na základe ustanovenia odseku 89 osoba žiadajúca o povolenie na vstup na územie Spojeného kráľovstva ako „au pair“ okrem iného nemôže plánovať zostať na území Spojeného kráľovstva po dobu viac ako dvoch rokov ako „au pair“, ale musí naopak plánovať opustiť územie Spojeného kráľovstva po ukončení pobytu ako „au pair“.

9. Právna úprava týkajúca sa vstupu študentov je uvedená v ustanoveniach odsekov 57 až 62 HC 395.

10. Na základe ustanovenia odseku 57 osoba žiadajúca o povolenie na vstup na územie Spojeného kráľovstva ako študent musí byť prijatá na študijný program a byť schopná navštevovať uznávaný vzdelávací program na plný úväzok. Táto osoba musí plánovať opustiť územie Spojeného kráľovstva po skončení štúdia; nemôže mať v úmysle vykonávať podnikateľskú činnosť alebo zamestnať sa s výnimkou práce na čiastočný úväzok alebo brigád počas prázdnin vykonaných na základe súhlasu.

11. Na základe odseku 58 osobe, ktorá žiada o povolenie na vstup na územie Spojeného kráľovstva ako študent, môže byť udelené povolenie s podmienkou obmedzujúcou jej slobodu zamestnať sa. V kapitole 3 prílohy A bode 4 „Immigration Director’s Instructions“ (pokyny riaditeľstva pre prisťahovalectvo) sú upravené ďalšie aspekty tejto oblasti. Na základe týchto pokynov má osoba, ktorej bolo udelené povolenie na vstup alebo na pobyt ako študentovi, pod podmienkou obmedzujúcou jej slobodu zamestnať sa (namiesto jej zákazu), všeobecné povolenie pracovať, pokiaľ neprekročí limit 20 hodín za týždeň, počas akéhokoľvek obdobia s výnimkou prázdnin.

III — Skutkový stav a konanie vo veci samej

12. Žalobcami v konaní vo veci samej sú turecký štátni príslušníci, ktorým bolo udelené povolenie na vstup na územie Spojeného kráľovstva, aby sa tam zamestnali ako „au pair“ (pani Payir) alebo študovali (pán Akyuz a pán Ozturk).

13. Pani Payir bolo v roku 2000 udelené povolenie na vstup na územie Spojeného kráľovstva. Toto povolenie okrem iného obsahovalo podmienku, že nebude vykonávať pracovnú činnosť, či už platenú, alebo neplatenú, okrem práce ako „au pair“. Po vstupe pani Payir pracovala v dvoch rodinách. Do druhej rodiny prišla v marci 2001 a pracovala tu 15 až 25 hodín týždenne, pričom pomáhala v domácnosti a starala sa o deti. Za to dostávala ubytovanie a stravu a približne 70 britských libier (GBP) týždenne. Pani Payir chce pokračovať v práci v tejto rodine.

14. Pán Akyuz a pán Ozturk vstúpili na územie Spojeného kráľovstva ako študenti v roku 1999, respektíve v roku 1997. Na tento účel im bolo udelené povolenie na vstup a následne povolenie na pobyt, ktoré im umožňovalo pracovať s časovým obmedzením 20 hodín týždenne v akomkoľvek období s výnimkou prázdnin. Obaja študenti popri štúdiu pracovali na čiastočný úväzok ako čašníci v rámci povolených medzí. Ich zamestnávatelia im ponúkli predĺženie pracovnej zmluvy.

15. Žalobcovia požiadali Secretary of State for the Home Department (Ministerstvo vnútra, ďalej len „Secretary of State“) o zmenu alebo predĺženie povolenia na pobyt na ten účel, aby mohli ostať pracovať na území Spojeného kráľovstva. Svoje žiadosti založili na článku 6 ods. 1 rozhodnutia č. 1/80. Tvrdili, že pracovali viac ako rok u toho istého zamestnávateľa, a preto požiadali, aby mohli pokračovať v práci u tohto zamestnávateľa.

16. Secretary of State zamietol tieto žiadosti. Toto zamietnutie odôvodnil tým, že študenti, ktorí pracujú na čiastočný úväzok, a osoby zamestnané ako „au pair“ sa nemôžu odvolávať na článok 6 ods. 1 rozhodnutia č. 1/80. Žalobcovia sa proti rozhodnutiu o zamietnutí obrátili na súd. Administrative Court of the High Court of England and Wales vyhovel týmto žalobám a zrušil rozhodnutia Secretary of State s odôvodnením, že žalobcovia patria do rámca pôsobnosti článku 6 ods. 1 rozhodnutia č. 1/80. Proti uzneseniam Administrative Court sa Secretary of State odvolal na Court of Appeal.

IV — Návrh na začatie prejudiciálneho konania a konanie na Súdnom dvore

17. Uznesením z 15. júna 2006 položil Court of Appeal Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Vo veci, v ktorej:

a) tureckej štátnej príslušníčke bolo udelené povolenie na vstup na územie Spojeného kráľovstva na obdobie dvoch rokov na účely pobytu v tejto krajine ako ‚au pair‘, ako je definované v Imigračných pravidlách Spojeného kráľovstva, a

b) jej povolenie na vstup obsahovalo oprávnenie byť zamestnaný ako ‚au pair';

c) bola nepretržite zamestnaná v tomto postavení tým istým zamestnávateľom dlhšie ako jeden rok počas platnosti jej povolenia na vstup;

d) toto zamestnanie bolo skutočnou a účinnou hospodárskou činnosťou;

e) toto zamestnanie bolo v súlade s vnútroštátnym právom upravujúcim zamestnanie a prisťahovalectvo

bola potom dotknutá turecká štátna príslušníčka počas tohto zamestnania:

i) pracovníkom v zmysle článku 6 rozhodnutia č. 1/80 asociačnej rady založenej Dohodou o pridružení medzi Spoločenstvom a Tureckom?

ii) osobou, ktorá patrila do legálneho pracovného trhu Spojeného kráľovstva v zmysle tohto ustanovenia?

2. Vo veci, v ktorej:

a) tureckému štátnemu príslušníkovi bolo udelené povolenie na vstup na územie Spojeného kráľovstva v zmysle Imigračných pravidiel na účely účasti na študijnom programe v tejto krajine a

b) jeho povolenie na vstup obsahovalo oprávnenie pracovať v akomkoľvek zamestnaní s obmedzením 20 hodín týždenne počas školského roka;

c) bol nepretržite zamestnaný tým istým zamestnávateľom dlhšie ako jeden rok počas platnosti jeho povolenia na vstup;

d) toto zamestnanie bolo skutočnou a účinnou hospodárskou činnosťou;

e) toto zamestnanie bolo v súlade s vnútroštátnym právom upravujúcim zamestnanie a prisťahovalectvo;

bol potom dotknutý turecký štátny príslušník počas tohto zamestnania:

i) pracovníkom v zmysle článku 6 rozhodnutia č. 1/80 asociačnej rady založenej Dohodou o pridružení medzi Spoločenstvom a Tureckom?

ii) osobou, ktorá patrila do legálneho pracovného trhu Spojeného kráľovstva v zmysle tohto ustanovenia?“

18. V konaní na Súdnom dvore predložili ústne a písomné pripomienky okrem účastníkov konania aj Komisia Európskych spoločenstiev, vláda Spojeného kráľovstva, nemecká a holandská vláda; okrem toho talianska vláda predložila písomné pripomienky.

V — Posúdenie

19. Na to, aby sa dotknutá osoba mohla odvolávať na článok 6 ods. 1 rozhodnutia č. 1/80, musí byť tureckým pracovníkom, ktorý patrí do legálneho trhu práce hostiteľského členského štátu, a musí tam byť riadne zamestnaná v časových obdobiach uvedených v článku 6 ods. 1. Vnútroštátny súd chce zistiť, či osoby zamestnané ako „au pair“ a študenti, ktorí pracujú na vedľajší pracovný úväzok, sú pracovníkmi v zmysle článku 6 a majú sa považovať za patriacich do legálneho trhu práce. V podstate ide o zistenie, či má na účely uplatňovania článku 6 ods. 1 význam okolnosť, že hostiteľský štát povolil vstup na účel štúdia alebo v prípade osoby zamestnanej ako „au pair“ na účel naučenia jazyka.

20. Vnútroštátny súd nežiada výslovne o objasnenie tretieho prvku skutkovej podstaty uvedenej v článku 6 ods. 1, teda pojmu „legálne zamestnanie“. Na to, aby sa však dalo vyčerpávajúco a úplne odpovedať na otázku, ktorú položil vnútroštátny súd, je potrebné ďalej analyzovať aj tretí prvok skutkovej podstaty uvedenej v článku 6.

A — *O postavení pracovníka*

21. Na základe ustálenej judikatúry je na účely výkladu pojmu pracovník potrebné použiť výklad, ktorý sa pre tento pojem používa v práve Spoločenstva. [4] Podľa neho má tento pojem význam Spoločenstva a nesmie sa vykladať zužujúco. Tento pojem sa musí definovať na základe objektívnych kritérií, ktoré charakterizujú pracovnoprávny vzťah z hľadiska práv a záväzkov dotknutých osôb. Za pracovníka je potrebné považovať každého, kto vykonáva skutočné a účinné činnosti, s výnimkou činností, ktoré sú tak obmedzené, že sa javia ako čisto okrajové a vedľajšie. Základnou charakteristickou črtou pracovnoprávneho vzťahu v tomto zmysle je, že jedna osoba vykonáva činnosti v určitom čase v prospech inej osoby a pod jej vedením, za čo dostáva odmenu. [5]

1. Osoby zamestnané ako „au pair“

22. Osoba zamestnaná ako „au pair“, ktorá sa, tak ako žalobkyňa pani Payir podľa údajov vnútroštátneho súdu, stará 25 až 30 hodín týždenne o deti hostiteľskej rodiny a vykonáva domáce práce, sa spravidla bude považovať za osobu v postavení pracovníka.

23. V prípade 25 až 30 hodinového týždenného pracovného času a činnosti spočívajúcej v starostlivosti o deti a v domácich prácach sa, pokiaľ ide o dĺžku trvania činnosti a jej obsah, nemôže hovoriť o čisto okrajových a vedľajších činnostiach. Naopak, ide o skutočné a účinné činnosti v zmysle pojmu pracovník.

24. Skutočnosť, že osoba zamestnaná ako „au pair“ nevykonáva činnosť na celý úväzok, nebráni tomu, aby sa uznala za osobu v postavení pracovníka. V rámci článku 39 ES už Súdny dvor rozhodol, že aj osoba, ktorá pracuje len na čiastočný úväzok, sa musí považovať za pracovníka. [6] To platí aj v prípade článku 6 ods. 1 rozhodnutia č. 1/80. Rozhodujúce je však, či sa vykonáva skutočná a účinná činnosť, ktorá nie je čisto okrajová a vedľajšia.

4 — Rozsudok z 26. novembra 1998, Birden, C-1/97, Zb. s. I-7747, bod 23.

5 — Vo vzťahu k článku 6 ods. 1 rozhodnutia č. 1/80 pozri medzi inými aj rozsudky z 19. novembra 2002, Kurz, C-188/00, Zb. s. I-10691, bod 32, a Birden, už citovaný v poznámke pod čiarou 4, body 25 a 28.

6 — Pozri rozsudky z 23. marca 1982, Levin, 53/81, Zb. s. 1035, bod 16, a z 3. júna 1986, Kempf, 139/85, Zb. s. 1741, bod 11.

25. Spravidla je osoba zamestnaná ako „au pair“ pri výkone tejto svojej činnosti aj pod vedením hostiteľskej rodiny.

26. Je otázne, či postaveniu pracovníka môže brániť okolnosť, že osoba zamestnaná ako „au pair“ dostáva svoju odmenu vo forme ubytovania a stravy zadarmo, k čomu sa pridáva peňažná suma. Aj žalobkyňa v prvom rade v konaní vo veci samej dostáva ako protihodnotu za svoju činnosť ubytovanie a stravu zadarmo a 70 britských libier týždenne.

27. Vo svojej judikatúre týkajúcej sa článku 39 ES už Súdny dvor rozhodol, že na určenie, či sa osoba môže považovať za pracovníka, je irelevantné, či je jej odmena platená vo forme ubytovania a stravy zadarmo a vreckového na drobné výdavky. [7]

28. Na účely výkladu pojmu pracovník v zmysle článku 6 rozhodnutia č. 1/80 odkazuje Súdny dvor vo svojej ustálenej judikatúre na výklad tohto pojmu v rámci článku 39 ES. Neexistuje žiadny dôvod, pre ktorý by v rámci rozhodnutia č. 1/80 malo mať — na rozdiel od toho, čo platí v rámci článku 39 ES — na účely výkladu pojmu pracovník význam, že odmena sa vypláca vo forme ubytovania a stravy zadarmo, ku ktorej sa pridávajú peniaze na drobné výdavky.

29. Iné posúdenie osoby zamestnanej ako „au pair“ ako osoby v postavení pracovníka nevyplýva ani z osobitných súvislostí, za akých sa vykonáva zamestnanie ako „au pair“. Zamestnanie ako „au pair“ je síce prioritne zamerané na nadobudnutie a zlepšenie znalosti cudzieho jazyka a kultúrnej výmeny. Pre osobu zamestnanú ako „au pair“ preto zamestnanie ako „au pair“ prináša podstatné výhody, ktoré presahujú rámec odmeny za jej činnosť, ktorú dostáva len vo forme ubytovania a stravy zadarmo a vreckového na drobné výdavky. Len z tohto dôvodu sa však nemôže osobe zamestnanej ako „au pair“ uprieť postavenie pracovníka. Aj iné pracovnoprávne vzťahy totiž môžu pracovníkovi prinášať výhody, ktoré presahujú rámec odplaty, ktorú dostáva. V prípade činnosti v zahraničí môžu tieto výhody spočívať napríklad v možnosti naučiť sa jazyk alebo vo všeobecnosti nadobudnúť odborné skúsenosti v zahraničí.

30. Ďalšia osobitosť zamestnania ako „au pair“, na ktorú upozornila aj talianska vláda, môže okrem toho spočívať v osobitej dôležitosti, ktorú má pri tomto zamestnaní začlenenie do hostiteľskej rodiny. Z tohto hľadiska môže ísť o paralelu s judikatúrou Súdneho dvora týkajúcou sa rodinných príslušníkov

7 — Rozsudky z 5. októbra 1988, Steymann, 196/87, Zb. s. 6159, bod 12, a zo 7. septembra 2004, Trojani, C-456/02, Zb. s. I-7573, bod 22.

v postavení pracovníkov. Na účely zistenia, či sa môže osoba zamestnaná rodinným príslušníkom považovať za pracovníka v zmysle Zmluvy, Súdny dvor považoval za rozhodujúcu skutočnosť, či existuje vzťah podriadenosti, ktorý je charakteristickým pre pracovnoprávny vzťah. [8]

31. Spravidla sa teda osoba zamestnaná ako „au pair" bude musieť považovať za pracovníka v zmysle článku 6 rozhodnutia č. 1/80. [9]

32. Napokon je potrebné spresniť, že vzťah „au pair" sa môže meniť prípad od prípadu. Záleží teda na konkrétnych okolnostiach prípadu, či osoba zamestnaná ako „au pair" spĺňa nevyhnutné požiadavky na to, aby sa mohla považovať za pracovníka. Do právomoci vnútroštátnych súdov teda prináleží konečným spôsobom rozhodnúť, či sú vyššie uvedené podmienky pre uznanie postavenia pracovníka v konkrétnom prípade splnené.

2. Študenti

33. Študenti, ktorí ako žalobcovia v druhom rade pracujú 20 hodín týždenne ako čašníci a za túto prácu dostávajú pravidelnú odmenu, sú pracovníkmi v zmysle článku 6 ods. 1 rozhodnutia č. 1/80. Vykonávajú totiž skutočné a účinné činnosti pod vedením inej osoby, za čo dostávajú odmenu. Skutočnosť, že činnosť je vykonávaná len na čiastočný úväzok, nebráni tomu, aby sa uznali za osoby v postavení pracovníkov. [10] Hoci činnosť v rozsahu 20 hodín týždenne nepredstavuje činnosť na plný úväzok, nemôže sa považovať za čisto okrajovú a vedľajšiu činnosť.

34. Preto študenti, ktorí okrem štúdia vykonávajú aj pracovnú činnosť, sa musia spravidla považovať za pracovníkov, pokiaľ ich činnosť nie je čisto okrajová a vedľajšia. [11]

3. Porovnanie s vecou Bettray

35. Vnútroštátny súd odkazuje na rozsudok Súdneho dvora vo veci Bettray a pýta sa Súdneho dvora, či sa z tohto rozsudku dá

8 — Rozsudok z 8. júna 1999, Meeusen, C-337/97, Zb. s. I-3289, bod 15.

9 — V rámci článku 39 ES pozri návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Trabucchi 2. júna 1976 vo veci Watson (rozsudok zo 7. júla 1976, 118/75, Zb. s. 1201), bod 2.

10 — Pozri bod 24 týchto návrhov.

11 — Pozri aj návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Alber 28. septembra 2000 vo veci Grzelczyk (rozsudok z 2. septembra 2001, C-184/99, Zb. s. I-6193), bod 70 a nasl., v ktorých tvrdil, že študenti, ktorí vykonávajú vedľajšiu činnosť, sú pracovníkmi v zmysle Zmluvy ES.

vyvodiť všeobecné pravidlo, podľa ktorého môžu členské štáty zaviesť systémy, ktoré sledujú prioritný sociálny cieľ, s tým dôsledkom, že pracovná činnosť, ktorá patrí do takéhoto systému, sa nemôže považovať za pracovnoprávny vzťah v zmysle článku 6 ods. 1 rozhodnutia č. 1/80. Za takýto systém by sa mohlo považovať umožnenie študentom vykonávať vedľajšiu pracovnú činnosť alebo možnosť pracovať ako „au pair".

36. V rozsudku Bettray Súdny dvor rozhodol, že činnosti, ktoré predstavujú iba prostriedok rehabilitácie alebo znovuzačlenenia dotknutej osoby do pracovného života, sa nemôžu považovať za skutočné a účinné hospodárske činnosti. [12] V skutkovom stave, ktorý bol základom pre rozsudok Bettray, išlo o osobu, ktorá bola zamestnaná z dôvodu toxikománie na základe vnútroštátneho právneho predpisu, ktorého cieľom je zabezpečiť prácu osobám, ktoré sú na neurčitú dobu neschopné pracovať za normálnych podmienok vzhľadom na okolnosti vlastné ich stavu; okrem iného dotknutá osoba nebola vybraná na základe svojich schopností vykonávať určitú činnosť, ale vykonávala činnosti prispôsobené svojim psychickým a fyzických schopnostiam v podnikoch alebo pracovných združeniach osobitne založených na sociálne účely.

37. Následne však Súdny dvor zdôraznil jedinečnosť okolností, z ktorých vychádzal rozsudok Bettray, a rozhodol, že záver, ku ktorému sa dospelo v rozsudku Bettray, možno vysvetliť len osobitosťami danej veci a teda že vybočuje z judikatúry týkajúcej sa výkladu pojmu pracovník v práve Spoločenstva; tento rozsudok sa teda nevzťahuje na okolnosti, ktoré sú neporovnateľné s okolnosťami vo veci Bettray. [13]

38. Činnosti, ktoré vykonávajú osoby zamestnané ako „au pair" a študenti, sú však spravidla skutočnými a účinnými hospodárskymi činnosťami. Osobitné okolnosti vyskytujúce sa vo veci Bettray neexistujú v prípade študentov a osôb zamestnaných ako „au pair". Preto ani z rozsudku Bettray nevyplýva, že osobám zamestnaným ako „au pair" a študentom, ktorí vykonávajú vedľajšiu činnosť, sa nesmie priznať postavenie pracovníka.

B — *O legálnom zamestnaní*

39. Podľa judikatúry pojem „legálne zamestnanie" predpokladá stabilnú a nie dočasnú situáciu dotknutej osoby na trhu práce

12 — Rozsudok z 31. mája 1989, Bettray, 344/87, Zb. s. 1989, bod 17.

13 — Rozsudok Birden, už citovaný v poznámke pod čiarou 4, bod 31.

v členskom štáte, a teda sa netýka existencie nespochybňovaného práva na pobyt. [14] Dotknutá osoba sa nemôže nachádzať iba v dočasnej situácii, ktorá môže byť kedykoľvek spochybnená. [15]

40. Ako uviedol vnútroštátny súd, žalobcovia v tejto veci mali v období, keď pracovali, aj právo na pobyt. Zásadne sa aj osoby zamestnané ako „au pair“ a študenti nenachádzajú v iba dočasnej situácii, ktorá môže byť kedykoľvek spochybnená.

41. Holandská vláda správne zdôraznila, že pobyt študenta na účely štúdia v hostiteľskom členskom štáte je dočasne obmedzený na dobu trvania štúdia. To však neznamená, že pobyt študenta sa môže považovať iba za dočasný a za taký, ktorý môže byť kedykoľvek spochybnený.

42. Súdny dvor už totiž rozhodol, že na účely uznania „legálneho zamestnania“ je irelevantné, či bol pracovník informovaný už v okamihu vydania povolenia na jeho vstup na územie hostiteľského členského štátu, že jeho pobyt a jeho zamestnanie podliehajú určitým časovým a vecným podmienkam. [16]

43. Teda samotná okolnosť, že pobyt v hostiteľskom štáte sa predpokladá iba na určitú dobu trvania, neznamená, že tento pobyt sa nemôže považovať za stabilný, ale iba za dočasný.

44. Naopak, podľa judikatúry Súdneho dvora sa iba dočasnou situáciou na trhu práce rozumie napríklad obdobie, keď pracovníkovi bol v dôsledku odkladného účinku odvolania proti zamietnutiu jeho povolenia na pobyt dočasne do vyriešenia sporu povolený pobyt v dotknutom členskom štáte a výkon pracovnej činnosti. [17]

45. Táto situácia však nie je porovnateľná so situáciou osoby, ktorá je zamestnaná ako „au pair“ alebo študenta.

14 — Rozsudky z 20. septembra 1990, Sevince, C-192/89, Zb. s. I-3461, bod 30; zo 6. júna 1995, Bozkurt, C-434/93, Zb. s. I-1475, bod 26, a zo 16. decembra 1992, Kus, C-237/91, Zb. s. I-6781, body 12 a 22.

15 — Rozsudok Kurz, už citovaný v poznámke pod čiarou 5, bod 49.

16 — Rozsudok z 30. septembra 1997, Ertanir, C-98/96, Zb. s. I-5179, bod 58.

17 — Pozri rozsudky Sevince, už citovaný v poznámke pod čiarou 14, bod 31, a Kus, už citovaný v poznámke pod čiarou 14, bod 13, v ktorých sa stanovuje, že aj zotrvanie v hostiteľskom štáte počas konania o udelenie povolenia na pobyt doslovne túto podmienku nespĺňa.

C — *O príslušnosti k legálnemu trhu práce*

46. Podľa ustálenej judikatúry pojem „legálny trh práce“ uvedený v článku 6 ods. 1 rozhodnutia č. 1/80 znamená, že pracovnoprávny vzťah sa musí vykonávať na území členského štátu alebo musí mať úzku súvislosť s týmto územím. [18]

47. Bolo sporné, či sa pomocou podmienky *legálneho* (*„reguläre“*) trhu práce ukladali ďalšie podmienky nad rámec tých, ktoré sa vyžadovali na základe podmienky legálneho („ordnungsgemäßen“) zamestnania. Súdny dvor na túto otázku odpovedal v rozsudku Birden [19] záporne. Súdny dvor v tomto rozsudku rozhodol, že pojmy „regulär“ a „ordnungsgemäß“, použité v nemeckej jazykovej verzii, sú synonymá.

48. Pojem „legálny trh práce“ teda označuje všetkých pracovníkov, ktorí dodržali zákonné podmienky hostiteľského členského štátu a ktorí tak majú právo na výkon zárobkovej činnosti v tomto členskom štáte. [20]

49. Podľa judikatúry Súdneho dvora sa okrem toho pojem legálny trh práce nemôže vykladať v tom zmysle, že sa týka všeobecného trhu práce ako opaku obmedzeného trhu, ktorý má osobitný sociálny účel. [21]

50. Osobitosť, ktorá spravidla charakterizuje zamestnanie ako „au pair“, ako aj činnosti, ktoré spravidla vykonávajú študenti ako vedľajšie zamestnanie popri štúdiu — teda, že sa zameriavajú na osobitný sociálny účel, keďže sú užitočné (aj) na to, aby sa osoby zamestnané ako „au pair“ naučili jazyk, ako aj na financovanie štúdia —, nemá teda vplyv na skutočnosť, že v týchto prípadoch ide o činnosti, ktoré sa vykonávajú na „legálnom trhu práce“ v zmysle článku 6 nariadenia č. 1/80.

D — *Čiastkový záver*

51. Študenti aj osoby zamestnané ako „au pair“ *a priori* spĺňajú podmienky uvedené v článku 6 ods. 1 rozhodnutia č. 1/80.

18 — Rozsudky z 30. septembra 1997, Günaydin, C-36/96, Zb. s. I-5143, bod 29; Birden, už citovaný v poznámke pod čiarou 4, bod 33, a Ertanir, už citovaný v poznámke pod čiarou 16, bod 39.

19 — Rozsudok Birden, už citovaný v poznámke pod čiarou 4, bod 47 a nasl., v ktorom sa odkazuje na rôzne jazykové verzie rozhodnutia č. 1/80.

20 — Rozsudky Birden, už citovaný v poznámke pod čiarou 4, bod 51; z 10. februára 2000, Nazli, C-340/97, Zb. s. I-957, bod 31, a z 26. októbra 2006, Güzeli, C-4/05, Zb. s. I-10279, bod 32.

21 — Rozsudok Birden, už citovaný v poznámke pod čiarou 4, bod 51.

E — *O účele vstupu*

52. Skúmané prípady však majú jednu osobitosť: členské štáty, ktoré predložili pripomienky Súdnemu dvoru, zdôrazňujú, že vo všetkých vyššie uvedených veciach nebolo povolenie na vstup vydané na účely vykonávania pracovnej činnosti na trhu práce. Študentom sa vstup umožnil na účely štúdia a výkon pracovnej činnosti sa umožnil iba ako vedľajšia činnosť na financovanie štúdia. Účelom vstupu osoby zamestnanej ako „au pair" je to, aby sa naučila jazyk, a kultúrna výmena.

53. Ďalej je teda potrebné zistiť, aké dôsledky má účel pobytu, ktorý sa berie do úvahy v okamihu vstupu na územie hostiteľského štátu, na výklad pojmu pracovník uvedeného v článku 6 ods. 1 rozhodnutia č. 1/80.

1. Študenti

54. Členské štáty, ktoré predložili Súdnemu dvoru pripomienky, zastávajú názor, že turecký štátni príslušníci, ktorým bolo vydané povolenie na pobyt na účely štúdia, v zásade nepatria do pôsobnosti článku 6 ods. 1 rozhodnutia č. 1/80 napriek tomu, že vykonávajú vedľajšiu činnosť. Článok 6 ods. 1 sa totiž týka iba tých, ktorým bol vstup povolený práve ako pracovníkom.

55. Holandská a nemecká vláda sa v tejto súvislosti odvolávajú na smernicu Rady 2004/114/ES z 13. decembra 2004 o podmienkach prijatia štátnych príslušníkov tretích krajín na účely štúdia, výmen žiakov, neplateného odborného vzdelávania alebo dobrovoľnej služby. [22] Článok 17 ods. 1 tejto smernice ukladá členským štátom povinnosť umožniť študentom pochádzajúcim z tretích krajín vykonávanie vedľajšieho zamestnania v rozsahu najmenej 10 hodín za týždeň alebo tomu zodpovedajúcemu počtu dní alebo mesiacov za rok.

56. Podľa názoru uvedených vlád by sa zo systematiky smernice 2004/114 mohlo vyvodiť, že zákonodarca Spoločenstva nepovažuje študentov, ktorí vykonávajú vedľajšiu činnosť, za pracovníkov, ale stále výlučne za študentov, a teda ani podľa rozhodnutia č. 1/80 by sa študenti nemali považovať za pracovníkov.

57. Tento predpoklad sa však nezdá byť presvedčivý. Na jednej strane totiž smernica 2004/114, ktorá okrem iného nezaväzuje

22 — Ú. v. EÚ L 375, s. 12; ďalej len „smernica 2004/114".

Spojené kráľovstvo [23], v článku 4 ods. 1 výslovne stanovuje, že smernica sa nedotýka výhodnejších ustanovení platných na základe dvojstranných dohôd. S prihliadnutím na to nemôže zužujúci výklad dvojstrannej právnej úpravy v žiadnom prípade vyplývať zo smernice. Na druhej strane tieto dva právne predpisy upravujú rozdielne oblasti. Keďže smernica 2004/114 stanovuje minimálny rozsah, v akom sa musí študentom priznať právo vykonávať vedľajšiu činnosť, nemôže sa z nej vyvodiť žiadne zásadné kritérium na účely výkladu a uplatňovania článku 6 ods. 1 rozhodnutia č. 1/80.

58. Nemecká a holandská vláda však v súvislosti so smernicou 2004/114 tiež uviedli, že keby sa článok 6 ods. 1 rozhodnutia č. 1/80 uplatnil na študentov, ktorí popri svojom štúdiu vykonávajú vedľajšiu činnosť, povinnosť umožniť študentom vykonávať vedľajšie činnosti, ktorú smernica ukladá členským štátom, by spôsobila, že každý turecký študent by mohol požívať práva vyplývajúce z článku 6 ods. 1 rozhodnutia. Dôsledkom rozhodnutia jedného členského štátu umožniť vstup tureckému štátnemu príslušníkovi na účely štúdia by na základe právnej úpravy uvedenej v článku 17 ods. 1 smernice bolo automatické udelenie práva na dlhodobý pobyt študentovi, ktorý využije svoje právo vykonávať vedľajšiu činnosť počas doby štúdia, keďže spravidla trvá dlhšie ako doba uvedená v článku 6 ods. 1 rozhodnutia č. 1/80.

59. Členské štáty v tejto súvislosti poukazujú na judikatúru Súdneho dvora, podľa ktorej rozhodnutie o prvom povolení na vstup a prvom zamestnaní štátneho príslušníka, a teda rozhodnutie, či turecký štátny príslušník dostane možnosť nadobudnúť následne práva uvedené v článku 6 ods. 1, patrí členským štátom. [24]

60. Na základe povinnosti uloženej smernicou umožniť tureckým študentom vykonávať vedľajšiu činnosť nemôžu už členské štáty samostatne rozhodovať o *prvom* zamestnaní študenta. Keby sa okrem toho považoval článok 6 ods. 1 rozhodnutia za uplatniteľný, turecký študent by získal dlhodobý pobyt na účely práce spravidla bez toho, aby mal hostiteľský členský štát priestor pre rozhodnutie o jeho pracovnej činnosti a o jeho ďalšom pobyte na účely práce. Členské štáty preto uvádzajú, že jediný nástroj úpravy politiky trhu práce, ktorý im ostal k dispozícii voči tureckým študentom a ich práci na účely článku 6 rozhodnutia, spočíva v prísnejšej kontrole počtu tureckých štátnych príslušníkov, ktorým sa povoľuje vstup na účely štúdia, a prípadne výrazné zníženie tohto počtu.

23 — Pozri odôvodnenie č. 25 smernice 2004/114.

24 — Pozri okrem iných rozsudky Nazli, už citovaný v poznámke pod čiarou 20, bod 29; Ertanir, už citovaný v poznámke pod čiarou 16, bod 23, a Kus, už citovaný v poznámke pod čiarou 14, bod 25.

61. Aj Komisia sa na pojednávaní vyjadrila k otázke týkajúcej sa dôsledkov vyplývajúcich zo vzájomného pôsobenia ustanovení rozhodnutia č. 1/80 a ustanovení smernice 2004/114. S tvrdením Komisie, podľa ktorého by sa nemalo priznať postavenie pracovníka v prípade vykonávania činností v rozsahu 10 hodín za týždeň, však nemožno súhlasiť vzhľadom na už vyššie uvedené úvahy o pojme pracovník. Aj činnosť v rozsahu 10 hodín za týždeň totiž predstavuje skutočnú a účinnú činnosť, ktorá nie je natoľko obmedzená v zmysle, v ktorom sa vyjadril vo svojej definícii Súdny dvor, aby sa javila ako čisto okrajová a vedľajšia.

62. Na otázku, či má pri výklade pojmu pracovník v zmysle článku 6 ods. 1 rozhodnutia č. 1/80 význam osobitný účel vstupu študentov a okolnosť, že pracovná činnosť im bola povolená iba ako vedľajšia činnosť na účely financovania štúdia, sa musí odpovedať skôr na základe výkladu podľa účelu rozhodnutia.

63. Ako už bolo vyššie uvedené, Súdny dvor už v zásade vyložil pojem pracovník uvedený v článku 6 ods. 1 rozhodnutia č. 1/80 obdobne podľa zásad vypracovaných v rámci článkov 39 ES a 40 ES. Na tento účel vychádzal z článku 12 asociačnej dohody, v ktorom sa zmluvné strany dohodli, že budú uplatňovať články 48, 49 a 50 Zmluvy EHS (teraz články 39 a nasl. ES), aby postupne dosiahli voľný pohyb pracovníkov medzi nimi. [25]

64. Pokiaľ ide o článok 39 ES, Súdny dvor rozhodol, že pre právo Spoločenstva je rozhodujúci obsah vykonávanej práce a nie dôvody, pre ktoré bol pracovník prijatý. [26]

65. Súdny dvor však tiež rozhodol, že zásady obsiahnuté v článku 39 ES majú byť prenesené na práva priznané rozhodnutím č. 1/80, *pokiaľ je to možné.* [27] Tým Súdny dvor naznačil, že pri výklade rozhodnutia sa musí prihliadať na účel článku 6 ods. 1, ako aj na osobitný účel asociačnej dohody. [28]

25 — Súdny dvor sa v tejto súvislosti odvoláva aj na článok 36 Dodatkového protokolu podpísaného 23. novembra 1970, ktorý je pripojený k Dohode a uzavretý nariadením Rady (EHS) č. 2760/72 z 19. decembra 1972 (Ú. v. ES L 293, s. 1; Mim. vyd. 11/011 s. 41).

26 — Pozri rozsudok Levin, už citovaný v poznámke pod čiarou 6, bod 21.

27 — Pozri rozsudky Kurz, už citovaný v poznámke pod čiarou 5, bod 30; Nazli, už citovaný v poznámke pod čiarou 20, bod 55; Bozkurt, už citovaný v poznámke pod čiarou 14, bod 20, ako aj rozsudok z 23. januára 1997, Tetik, C-171/95, Zb. s. I-329, bod 20.

28 — Pokiaľ ide o jednoznačné rozlíšenie medzi účelom asociačnej dohody a článkom 39 ES, pozri návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Geelhoed 12. septembra 2006 vo veci Tum & Dari (C-16/05, vec v konaní).

66. Súdny dvor už opakovane rozhodol, že cieľom práv v oblasti zamestnanosti a súbežne v oblasti pobytu, ktoré priznáva článok 6 ods. 1 rozhodnutia č. 1/80, je postupne ustáliť situáciu dotknutej osoby v hostiteľskom členskom štáte. [29]

67. Článkom 6 ods. 1 sa teda priznávajú migrujúcemu pracovníkovi práva na pobyt postupne, ako sa začleňuje do trhu práce hostiteľského štátu. Týmito právami na prácu a na pobyt upravenými v článku 6 ods. 1 sa teda realizuje ochrana legitímnej dôvery tureckých pracovníkov, ktorí sa začleňujú do trhu práce členských štátov. Čím je intenzívnejšie ich začlenenie do trhu práce a čím viac potrebujú istotu plánovania a ochranu svojej legitímnej dôvery v ustálenie ich situácie, tým širšie sú ich práva, ktoré im priznáva článok 6 ods. 1.

68. Obdobné záujmy a obdobná potreba ochrany však neexistujú u študenta, ktorý prišiel do členského štátu študovať a ktorý iba popri tom vykonáva prácu. Účelom jeho vstupu je totiž štúdium. Preto študent nemá obdobnú potrebu ochrany svojej legitímnej dôvery, istoty plánovania a ustálenia svojej situácie v hostiteľskom štáte.

69. Teleologický výklad článku 6 rozhodnutia okrem iného vyžaduje, aby sa prihliadalo na účel asociačnej dohody v jej celistvosti. Výklad článku 6, zlučiteľný s jeho doslovným znením, ale v rozpore s cieľmi asociačnej dohody, totiž nemožno prijať.

70. Na základe článku 2 ods. 1 je cieľom asociačnej dohody „podporovať a posilniť plynulé a vyvážené obchodné a hospodárske vzťahy medzi zmluvnými stranami tak, že sa naplno zohľadní potreba zabezpečenia zrýchleného rozvoja tureckého hospodárstva a zvýšenia miery zamestnanosti, ako aj životnej úrovne tureckého ľudu.“ [*neoficiálny preklad*]

71. Je jasné, že dosiahnutie týchto cieľov by bolo z viacerých hľadísk ťažšie, keby sa na študentov, ktorí vykonávajú vedľajšiu pracovnú činnosť, vzťahovalo ustanovenie článku 6 ods. 1 rozhodnutia č. 1/80 s tým dôsledkom, že ak počas štúdia pracovali a boli

29 — Okrem iných pozri rozsudky z 10. januára 2006, Sedef, C-230/03, Zb. s. I-157, bod 34, a Tetik, už citovaný v poznámke pod čiarou 27, bod 21.

zachované podmienky uvedené v článku 6 ods. 1, po štyroch rokoch legálneho zamestnania by mali na základe článku 6 ods. 1 tretej zarážky slobodný prístup k akejkoľvek zamestnaneckej činnosti podľa svojho výberu.

72. Pokiaľ ide o vydávanie povolení na pobyt v členských štátoch na účely štúdia tureckým študentom, hlavný záujem podpory „zrýchleného rozvoja tureckého hospodárstva“ a „zvýšenia miery zamestnanosti, ako aj životnej úrovne tureckého ľudu“ v podstate spočíva vo výchove mladých tureckých vysokoškolákov, ktorí po návrate do vlasti po ukončení svojho štúdia využívajú svoje nadobudnuté vedomosti v hospodárstve, vo výskume, vo vyučovaní, a tak ich uvádzajú do tureckej spoločnosti.

73. Výklad článku 6 rozhodnutia, ktorým by sa mu priznal ten význam, že do jeho rámca pôsobnosti by sa zahrnuli študenti, ktorí si financujú štúdium vedľajšou pracovnou činnosťou, a v konečnom dôsledku by sa im tým umožnilo bez veľkých prekážok zotrvať v hostiteľskom členskom štáte, čo je v mnohých prípadoch príťažlivé, by bol v rozpore s týmto cieľom, ktorý spoločne sledujú zmluvné strany asociačnej dohody. Keby sa prijal takýto výklad, bolo by potrebné obávať sa, že mnohí tureckí študenti by namiesto návratu do svojej krajiny pôvodu a uplatnenia nadobudnutého vzdelania v praxi v tejto krajine využili možnosť ostať v hostiteľskom štáte, aby tu vykonávali prácu. Týmto spôsobom by sa ohrozil cieľ asociačnej dohody, aby sa zrýchlil rozvoj tureckého hospodárstva a aby sa prispelo k zlepšeniu životnej úrovne tureckého ľudu.

74. Pokiaľ ide o výklad pojmu pracovník, je teda vylúčené vytvárať úplnú paralelu medzi významom tohto pojmu podľa článku 39 ES a jeho významom podľa článku 6 rozhodnutia č. 1/80. Turecký štátni príslušníci, ktorí prichádzajú do členského štátu na účely štúdia a ktorým je umožnené okrem štúdia vykonávať aj vedľajšiu pracovnú činnosť, aby si štúdium financovali, nepatria do rámca pôsobnosti článku 6 ods. 1 rozhodnutia č. 1/80 ani v prípade, ak majú na základe úvahy, ktorá sa sústreďuje len na ich vedľajšiu pracovnú činnosť, všetky charakteristické znaky pracovníka v zmysle článku 39 ES.

75. Tento výklad preto z ďalších hľadísk vedie k pozitívnym dôsledkom jednak pre dotknutých tureckých študentov, ako aj vo vzťahu k cieľom, ktoré sa sledujú asociačnou dohodou v jej celistvosti. Tým, že nie je potrebné prípadné obmedzenie počtu študentov na základe posúdenia politiky trhu práce, otvára sa možnosť, aby mohol väčší počet tureckých študentov študovať

v členskom štáte. Vďaka možnosti pracovať popri štúdiu v širšom rozsahu, a teda vďaka možnosti, aby si financovali sami štúdium v hostiteľskom štáte, sa možnosť prísť študovať do členských štátov zaručuje nielen študentom, ktorí pochádzajú zo zámožných rodín.

76. Tento výklad nie je v rozpore s judikatúrou Súdneho dvora, podľa ktorej sú na účely článku 6 ods. 1 rozhodnutia č. 1/80 irelevantné časové obmedzenia stanovené členskými štátmi alebo vyhlásenia pracovníka v okamihu svojho vstupu, ktorými ubezpečuje o tom, že po určitom čase odcestuje. Je potrebné súhlasiť so Súdnym dvorom, ktorý o pôsobnosti článku 6 rozhodol, že keby mali vyššie uvedené obmedzenia alebo vyhlásenia účinok na uplatniteľnosť článku 6, bola by vystavená svojvôli členských štátov. Situácia, ktorá je predmetom preskúmania, je však iná, keďže ako správne uviedla holandská vláda, pobyt študentov je zo svojej podstaty časovo obmedzený na dobu trvania štúdia, a teda jeho časové obmedzenie vôbec nesúvisí s odstupňovaním časových období uvedeným v článku 6.

77. Tento výklad nie je v rozpore ani s rozhodnutiami Súdneho dvora, ktorý vo vzťahu k niektorým osobitným prípadom rozhodol, že členské štáty nemôžu odmietnuť obnovenie pracovného povolenia a povolenia na pobyt s tým, že vstup a pobyt boli povolené na iné účely ako na výkon zamestnania. [30] Z úvah Súdneho dvora vo vzťahu k uvedeným — odlišným — prípadom sa však nemôže vyvodiť žiadna všeobecne formulovaná zásada, podľa ktorej by sa mal účel povolenia na vstup a na pobyt, ktoré bolo pôvodne vydané, nevyhnutne považovať za irelevantný. Súdny dvor naopak vo svojej judikatúre, podľa ktorej majú byť pri výklade rozhodnutia č. 1/80 zásady týkajúce sa článku 39 ES prenesené, *pokiaľ je to možné*, rozhodol práve tak, že namiesto toho, aby sa postupovalo na základe schematického zovšeobecňovania, je potrebné v každom prípade prihliadať na osobitnú situáciu.

78. V jednej z rozhodnutých vecí napríklad išlo o tureckého pracovníka, ktorému bolo udelené povolenie na vstup a výkon pracovnej činnosti v členskom štáte, aby tam mohol nadobudnúť odborné skúsenosti v materskej spoločnosti svojho tureckého zamestnávateľa. [31] Preto na rozdiel od prípadov, ktoré sú teraz predmetom preskúmania, v ktorých bol vstup povolený na účely štúdia, v uvedenom prípade pracovník vstúpil na územie členského štátu práve preto, aby tam vykonával pracovnú činnosť, takže sa malo rozhodnúť len o tom, aký význam je potrebné pripísať dôvodom týkajúcim sa vykonávania práce. Pokiaľ ide o odpoveď v prípadoch, ktoré sú predmetom tejto veci, nedá sa z pasáží tohto rozsudku, v ktorom Súdny dvor nepriznal žiadny význam dôvodom týkajúcim sa práce, ktorá sa vykonávala predtým, vyvodiť žiadny záver.

30 — Rozsudky z 30. septembra 1997, Günaydin, už citovaný v poznámke pod čiarou 18, bod 52; Kus, už citovaný v poznámke pod čiarou 14, bod 52, a Kurz, už citovaný v poznámke pod čiarou 5, bod 56.

31 — Rozsudok Günaydin, už citovaný v poznámke pod čiarou 18.

79. V inom prípade bolo tureckému štátnemu príslušníkovi udelené povolenie na vstup, aby uzavrel manželstvo, a on po rozvode požiadal o obnovenie povolenia na pobyt a na prácu. [32] Ani z pasáží tohto rozsudku, v ktorom Súdny dvor vo vzťahu k takémuto prípadu rozhodol, že obnovenie sa nemôže odmietnuť na základe skutočnosti, že vstup bol povolený z iných dôvodov ako z dôvodov výkonu zamestnania, sa nemôže vyvodiť žiadny záver, pokiaľ ide o odpoveď v prípadoch, ktoré sú predmetom tejto veci. Vstup na účely uzavretia manželstva sa totiž nemôže porovnávať so vstupom na účely štúdia z dôvodu, že vstup na účely uzavretia manželstva už zo svojej podstaty nesmeruje k časovo obmedzenému pobytu, ale k pobytu, ktorý by mal byť trvalý, a z toho vyplýva zodpovedajúca legitímna dôvera, ktorá si zaslúži ochranu. Vstup na účely uzavretia manželstva preto nemožno porovnávať so vstupom na účely štúdia, a teda pokiaľ ide o článok 6, v týchto dvoch prípadoch vôbec nie je potrebné rovnaké zaobchádzanie.

80. Vo veci Kurz bolo napokon povolenie na vstup udelené na účely vyučenia sa v odbore inštalatér. [33] Iba na prvý pohľad sa zdá, že tento prípad je podobný prípadu vstupu na účely štúdia, keďže v oboch prípadoch ide o vstup na účely vzdelávania. Základný rozdiel medzi týmito dvomi druhmi vzdelávania, ktorý aj odôvodňuje rozdielny význam pôvodného účelu vstupu pre rozhodnutie týkajúce sa obnovenia pobytu alebo uplatňovania článku 6 ods. 1 rozhodnutia č. 1/80, však spočíva v značnej podobe praktického vzdelávania učňa s pracovnou činnosťou, ktorá najmä s prihliadnutím na široký priestor, ktorý zaberá praktická práca, ako aj organizácia vzdelávacieho vzťahu, napokon znamená, že na praktické vzdelávanie učňa sa hľadí ako na fázu pracovného života: vstup na účely začatia praktického vzdelávania učňa je v konečnom dôsledku vstupom na účely výkonu pracovnej činnosti. Na účely uplatňovania článku 6 preto ani tento prípad nie je porovnateľný so vstupom na účely štúdia.

81. Iný záver nevyplýva ani z rozsudku Súdneho dvora vo veci Eroglu [34], ktorý sa týka práva na pobyt priznaného na základe článku 7 ods. 2 rozhodnutia č. 1/80. Článok 7 ods. 2 priznáva deťom tureckých pracovníkov, ktoré získali odborné vzdelanie v hostiteľskej krajine, právo uchádzať sa o akúkoľvek pracovnú ponuku v tomto štáte bez ohľadu na dĺžku trvania ich pobytu, pokiaľ tam jeden z ich rodičov legálne vykonával činnosť aspoň tri roky. V časti citovaného rozsudku, v ktorej Súdny dvor výslovne rozhodol, že pokiaľ ide o požívanie tohto práva, nemá žiaden význam účel, na aký bolo dotknutej osobe udelené povolenie na vstup a na pobyt, Súdny dvor správne prihliada na cieľ, ktorý sleduje článok 7 ods. 2 a asociačná dohoda, ktorým je zabezpečiť aj istotu, bezpečnosť a stabi-

32 — Rozsudok Kus, už citovaný v poznámke pod čiarou 14.

33 — Rozsudok Kurz, už citovaný v poznámke pod čiarou 5.

34 — Rozsudok z 5. októbra 1994, Eroglu, C-355/93, Zb. s. I-5113.

litu rodinám tureckých pracovníkov, ktorí pracujú v hostiteľskej krajine. Článok 7 ods. 2 sa preto týka najmä prípadov detí tureckých pracovníkov, ktoré získali odborné vzdelanie v hostiteľskej krajine. Pokiaľ ide o taký prípad, nebolo by v súlade s práve uvedenými cieľmi, keby sa umožnilo predĺženie pobytu iba tým, ktorým bolo pôvodné povolenie na vstup udelené na účely zlúčenia rodiny, a nie aj tým, ktorým bolo udelené na účely štúdia. Ale obdobné záujmy, ktoré by spôsobovali, že pôvodný účel vstupu je irelevantný, v prípade všeobecného pravidla uvedeného v článku 6 ods. 1 vôbec neexistujú. Preto judikatúra Súdneho dvora týkajúca sa článku 7 ods. 2 nebráni prihliadať na účel povolenia vstupu, pokiaľ ide o pôsobnosť článku 6 ods. 1.

2. Osoby zamestnané ako „au pair“

82. Napokon je potrebné odpovedať na otázku, či aj v prípade vstupu na účely zamestnania ako „au pair“, ktoré — ako bolo vyššie uvedené — často v konkrétnom prípade spĺňa podmienky pojmu pracovník v zmysle článku 39 ES, je potrebné použiť zužujúci teleologický výklad pojmu pracovník v zmysle článku 6 ods. 1 rozhodnutia č. 1/80.

83. V takomto prípade však — na rozdiel od toho, čo bolo uvedené v súvislosti s prípadom vstupu na účely štúdia — neexistuje žiadny dôvod vykladať tento pojem tak, že sa vzhľadom na účel asociačnej dohody odlišuje od pojmu pracovník v zmysle článku 39 ES. Vykonávanie činnosti ako „au pair“ je naopak už ako také vykonávaním práce. Súdny dvor už, ako bolo vyššie uvedené v rozsudkoch Kurz a Günaydin, pokiaľ ide o vzťah praktického vzdelávania učňa a nadobúdania odborných skúseností v zahraničí u materského podniku, rozhodol, že určité odôvodnenie výkonu pracovnej činnosti nemôže mať žiadny vplyv na posúdenie osoby ako pracovníka podľa článku 6. Preto skutočnosť, že cieľom pobytu ako „au pair“ je práve získanie kultúrnych skúseností a prehĺbenie jazykových znalostí, nemôže mať žiadny vplyv na posúdenie osoby ako pracovníka.

84. Preto neexistuje obava, že prípadné časové obmedzenie vzťahov ako „au pair“ na najviac jednoročné obdobie, ktoré stanovili členské štáty vzhľadom na vyššie uvedené posúdenie na účely právnej úpravy uvedenej v článku 6 ods. 1 rozhodnutia č. 1/80, môže mať negatívny dosah na kultúrnu výmenu, ktorá je cieľom asociačnej dohody. Ak sa totiž prihliada na myšlienku, z ktorej vychádza pojem „au pair“, účely sledované pobytom ako „au pair“ sa spravidla dosahujú počas pobytu obmedzeného na dĺžku iba jedného roku.

F — *Čiastkový záver*

85. Turecký štátny príslušník, ktorý vstúpil na územie členského štátu na účely štúdia, ktorý popri tom vykonáva vedľajšiu pracovnú činnosť, aby si financoval štúdium, nepatrí do rámca pôsobnosti článku 6 ods. 1 rozhodnutia č. 1/80. Vstup na účely vykonávania zamestnania ako „au pair“ však nespôsobuje, že by sa článok 6 ods. 1 nemal uplatňovať.

VI — Návrh

86. Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy navrhujem, aby Súdny dvor odpovedal na otázky, ktoré položil Court of Appeal, takto:

1. Turecký štátny príslušník, ktorému bolo udelené povolenie na vstup na územie členského štátu na účely pobytu v tejto krajine ako „au pair“, patrí do legálneho trhu práce a do rámca pôsobnosti článku 6 ods. 1 rozhodnutia č. 1/80, ak vykonáva skutočnú a účinnú činnosť v prospech inej osoby a pod jej vedením, za čo dostáva odmenu.

2. Turecký štátny príslušník, ktorému bolo udelené povolenie na vstup na územie členského štátu na účely účasti na študijnom programe v tejto krajine a ktorý okrem štúdia vykonáva vedľajšiu pracovnú činnosť, nepatrí do rámca pôsobnosti článku 6 ods. 1 rozhodnutia č. 1/80.